

Viggo Hørups tale ved Folkemødet i Højby

Taler

Viggo Hørup
Medlem af Folketinget for
Venstre

Dato

24. juni 1883

Sted

Højby, Fyn

Naar vi har haft Møder som disse? Aldrig saa store, aldrig saa enstemmige. Det er det samme Sind overalt, den samme Følelse af Uro og Fare, den samme Trang til at rykke hinanden nærmere, til at mærke, at vi er mange, til at forvise os om, at vi kan stole paa hverandre.

Et resultat har disse Møder allerede bragt. De har lært Reaktionen – hvis eneste Program er: Vent bare – at der er intet for dem at vente efter. I 8 Aar har de siddet og kigget efter Omslag i Vejret, men deres Vejrprofeter er daarlige Spaamænd; der kommer intet Omslag. Vinden er Venstre her i Landet, og den holder sig nok. Den vil blæse over deres Grave.

Jeg behøver ike at sige; hav Mistillid til disse Ministre, thi Mistilliden er lige dyb og ubegrænset alle Vegne. Hvad har de ogsaa gjort, at vi skulde have Tillid til dem? Ellers naar et Ministerium har regeret i 8 Aar, saa har de en dobbelt Liste til deres Anbefaling, en over alt det gode, de vil gøre, og den ene Liste anbefaler den anden. Men disse her holder ingen Lister, de møder med tomme Hænder, deres Historie er snart fortalt, den er nem at lære, lige saa nem som Kong Olufs med Tilnavnet Hunger. Hunger hed han og Hunger var der, og mer er der ikke om ham. Saadan er der ogsaa kun en Ting om dette Ministerium at lære. De lavede Provisoriet, saa er der ikke mere om Hr. Estrup. For hvad der ellers kan være af Studpolitik og Presseprocessor og Majestætsfornærmelser og Næser til Embedsmænd og Afskedigelser og sligt, det er kun et døende Regiments

sædvanlige Krampetrækninger. Det begraver vi med dem, det spilder vore Efterkommere ikke Tiden med at huske.

Deres Venner maa være lidet opfindsomme eller der maa være dyr Tid paa Undskyldninger, for jeg hørte aldrig anden Undskyldning end denne ene: at Kongen har valgt dem. Men jeg synes, at det vilde være mere royalistisk at tie stille med det, saa længe de gør Kongens Valg saa liden Ære. Det ved vi dog, at vi har Ministre til at bære Skylden for Kongen, ikke at kaste Skylden paa Kongen. De sidder ikke paa Kongens Ansvar, men paa deres eget. Og det ved vi ogsaa, at Kongen ikke udnævner Ministre, som man vælger Venner til sit Bord, dem, man bedst kan lide at søge Selskab med; men man har valgt dem til at svare for Landet, og svare skal de baade til, at de kom, og til at de ikke er gået endnu.

Det er Ministres Embede at gaa i Spidsen for et Folk, men de, vi nu har i Embederne, de gaar bare i Vejen for folk; selv gør de intet godt, og andre kan heller ikke faa Lov. I de første 10 Aar af denne Konges Regering skete der dog noget, Maskineriet var i Gang; om end kun smaat, kom vi dog frem. Men i det ellefte Aar, da disse Ministre bød sig til, kørte de al Ting i staa, og der staaer det den Dag i Dag.

Nu er der kun en Vej: Haand i Haand og saa frem ad den lige Vej, om Grundloven skal komme til Ære i Danmark igen. Vort Samlingsord skal være Folkets Selvstyre. Det er intet Kongeord. Det Ord er bondefødt. Det er født i Striden. Det er tungt nu af et helt Folks retmæssige Vrede. Men det skal blive et fredens Ord for vort Folk. Den Dag kommer, da det skal blive en daglig Nødvendighed for et ærekært Folk, selvfølgelig som Luften vi aander, som Sproget vi taler. Ja den Dag skal komme, da det Ord ligger over vort Land, højt og varmt som Lyset en Sommerdag. Det er livsnødvendigt for et lille Folk som vort. Al vor Fremtid hænger deri, al vor Ret til at være noget for os selv, al vor

Velfærd og Lykke. Det er blevet denne Slægts Sag at erobre Friheden for anden Gang, det skal blive denne Slægts Ære at sende Friheden sikret i Arv til vore Sønner – Skam og Skændsel over os, dersom vi slipper!

Hvis jeg til sidst maa give jer Bønder et Raad, saa vil jeg sige: I denne Sag kommer I ikke til at staa alene. Tag Hjælpen, hvor I kan finde den, skyd ingen Haand tilbage. Men jeg siger tillige: Ræk ikke Halsen saa langt efter nykommen Hjælp, at I taber Hovedet, om den glipper. For det er lige saa sandt, at den tunge Ende af denne Sag, den kommer i Bønder til at bære. Men lad det blive klart for alle, at det, vi vil, det er Landets Fremgang. Bøndernes Sag er ikke en Bondesag, men er Folkets Ære og Landets Lykke. Og i den Sag har vi lov at regne ærekær og retsindig Mand for vor naturlige Meningsfælle og kun de frihedens Uslinge for vore Fjender, der skriger paa en Herre den første Gang, de ikke faar deres Vilje. Vi vil Landet for Landets Mænd, og at de fleste Stemmer skal skille Trætten. Mer forlanger vi ikke og mindre nøjes vi ikke med. I 10 Aar har vi vist, at vi kan fare med Lempe, det bliver de andres Sag, om de nøder os til at sætte haardt mod haardt, til at give raat for usødet.

Mit sidste Ord skal være Folkets Selvstyre. Et leve for et ærekært, et selvstyrende Folk.

Tags

Folkemødetale, Politisk tale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tale-ved-folkemoedet-i-hoejby>